Chương 7

Quản lý giao tác & Khóa

Nội dung

- 1. Định nghĩa giao tác (Transactions)
- 2. Thuộc tính của giao tác
- 3. Các loại giao tác
- 4. Công dụng Transaction log
- 5. Định nghĩa khóa (Lock)
- 6. Các vấn đề đồng thời (Concurrency problem).
- 7. Các kiểu khóa

Transaction

- Một giao tác (transaction) là một chuỗi gồm một hoặc nhiều câu lệnh SQL được kết hợp lại với nhau thành một khối công việc.
- Các câu lệnh SQL xuất hiện trong giao tác thường có mối quan hệ tương đối mật thiết với nhau và thực hiện các thao tác độc lập. Việc kết hợp các câu lệnh lại với nhau trong một giao tác nhằm đảm bảo tính toàn vẹn dữ liệu và khả năng phục hồi dữ liệu.
- Trong một giao tác, các câu lệnh có thể độc lập với nhau nhưng tất cả các câu lệnh trong một giao tác đòi hỏi hoặc phải thực thi trọn vẹn hoặc không một câu lệnh nào được thực thi.

Transaction

VD: giao tác chuyển khoản 50\$ từ tài khoản A sang tài khoản B

read(A)
A := A - 50
write(A)
read(B)
B := B + 50
write(B)

INSERT

UPDATE

DELETE

UPDATE

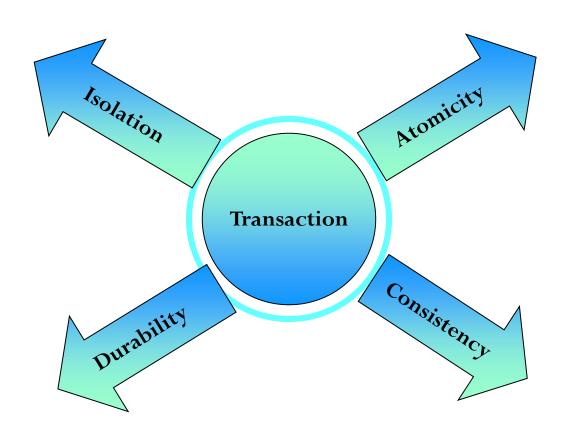
INSERT

Transaction

Thuộc tính của Transaction (ACID)

- ☐ **Tính nguyên tố (Atomicity):** Là một công việc nguyên tố. Hoặc toàn bộ các hiệu chỉnh dữ liệu được thực hiện hoặc là tất cả chúng đều không được thực hiện.
- ☐ Tính nhất quán (Consistency): Tính nhất quan đòi hỏi sau khi giao tác kết thúc, cho dù là thành công hay bị lỗi, tất cả dữ liệu phải ở trạng thái nhất quán (tức là sự toàn vẹn dữ liệu phải luôn được bảo toàn)
- ☐ **Tính cô lập (Isolation):** Dữ liệu khi hiệu chỉnh được thực hiện bởi các transaction phải độc lập với các hiệu chỉnh khác của các transaction đồng thời khác.
- ☐ **Tính bền vững (Durability):** Sau khi một giao tác thực hiện thành công, các thay đổi đã được tạo ra đối với CSDL vẫn còn ngay cả khi xảy ra sự cố hệ thống.

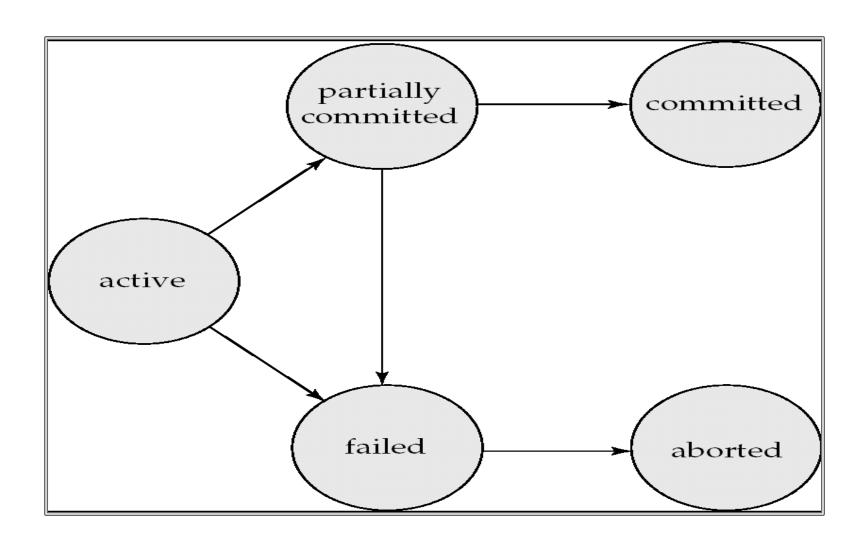
Transaction Properties

Các trạng thái của transaction

- □ Active (kích hoạt): Trạng thái khởi đầu, giao tác giữ trong trạng thái này trong khi nó đang thực hiện
- □ Partially committed (chuyển giao 1 phần): Sau khi lệnh cuối cùng được thực hiện.
- ☐ Failed (thất bại): Sau khi phát hiện rằng sự thực hiện không thể tiếp tục được nữa.
- □ **Aborted (hủy):** Sau khi giao tác đã bị "roll back" (quay lui) và CSDL đã phục hồi lại trạng thái của nó trước khi khởi động giao tác.
- □ Committed (đã chuyển giao): Sau khi thực hiện thành công giao tác.

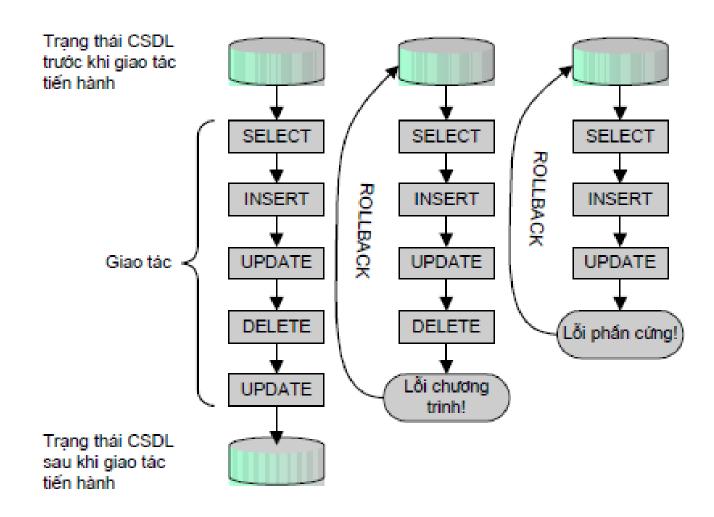
Các trạng thái của transaction

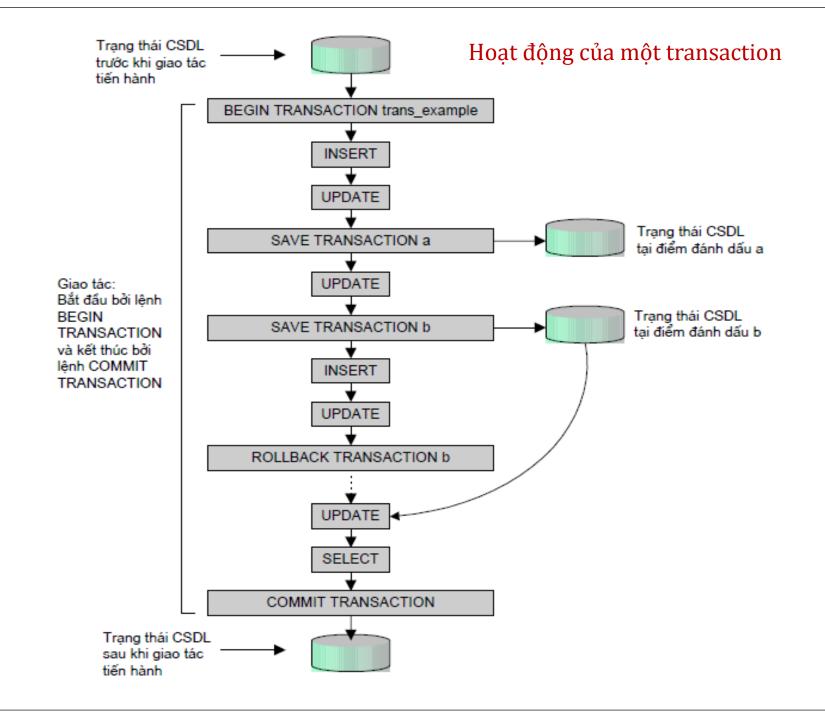

Mô hình Transaction trong SQL

- □Giao tác SQL được định nghĩa dựa trên các câu lệnh xử lý giao tác sau đây:
 - BEGIN TRANSACTION: Bắt đầu một giao tác
 - SAVE TRANSACTION: Đánh dấu một vị trí trong giao tác (gọi là điểm đánh dấu).
 - ROLLBACK TRANSACTION: Quay lui trở lại đầu giao tác hoặc một điểm đánh dấu trước đó trong giao tác.
 - COMMIT TRANSACTION: Đánh dấu điểm kết thúc một giao tác. Khi câu lệnh này thực thi cũng có nghĩa là giao tác đã thực hiện thành công.
 - ROLLBACK [WORK]: Quay lui trở lại đầu giao tác.
 - COMMIT [WORK]: Đánh dấu kết thúc giao tác.

Các trạng thái của transaction

Các loại Transaction

- Explicit Tường minh
- Implicit Không tường minh
- Auto commit transaction Giao tác tự động chuyển giao
- Distributed Transactions

Các loại Transaction

- ☐ Tường minh Explicit
 - Được khai báo bắt đầu bằng lệnh BEGIN TRAN
 - ROLL BACK: tất cả sự thay đổi bị từ bỏ. CSDL "roll back" về trạng thái nhất quán trước đó
 - COMMIT: hoàn thành giao tác, tất cả sự thay đổi được
 phản ánh trong CSDL
- ☐ Không tường minh Implicit
 - Giao tác mới sẽ tự động bắt đầu ngay khi giao tác trước đó hoàn tất
 - Giao tác "roll back" khi chương trình kết thúc bất thường.
 - Giao tác kết thúc khi chương trình kết thúc

Các loại Transaction

- □Giao tác tự động chuyển giao (auto commit transaction): mỗi một lệnh được xem như một transaction
- Distributed Transactions: Là một loại Explicit Transaction nhưng liên quan đến nhiều Server. Sự quản lý phải được kết hợp giữa các bộ quản lý tài nguyên của các server và do bộ quản lý giao tác (transaction manager) làm.

Transaction log

- □Dùng để theo vết tất cả các giao tác
- □Phục hồi dữ liệu
- ■Một transaction log gồm:
 - Môt record đánh dấu bắt đầu 1 transaction
 - Thông tin về transaction
 - Thao tác (cập nhật, xóa, chèn)
 - Tên các object (thành phần dữ liệu) ảnh hưởng bởi transaction
 - Giá trị trước và sau của các field được cập nhật.
 - Con trỏ trỏ đến dòng trước và sau trong cùng 1 transaction
 - Môt record đánh dấu kết thúc transaction

Transaction Log

TABLE 9.1 A TRANSACTION LOG

TRL ID	TRX NUM	PREV PTR	NEXT PTR	OPERATION	TABLE	ROW ID	ATTRIBUTE	BEFORE Value	AFTER VALUE
341	101	Null	352	START	****Start Transaction				
352	101	341	363	UPDATE	PRODUCT	1558-QW1	PROD_QOH	25	23
363	101	352	365	UPDATE	CUSTOMER	10011	CUST_BALANCE	525.75	615.73
365	101	363	Null	COMMIT	**** End of Transaction				

TRL_ID = Transaction log record ID

PTR = Pointer to a transaction log record ID

TRX_NUM = Transaction number

(Note: The transaction number is automatically assigned by the DBMS.)

Giao tác tường minh

- Transaction phải được định nghĩa: bắt đầu bằng Begin Transaction và kết thúc bằng Commit Transaction
- Dùng BEGIN TRANSACTION để bắt đầu
 BEGIN TRAN [SACTION]
 (Transaction_Name|@Tran_Name_Variable]
- Dùng COMMIT TRANSACTION hay COMMIT WORK để kết thúc giao tác 1 cách mỹ mãn
 COMMIT [TRAN [SACTION]

(Transaction_Name|@Tran_Name_Variable)

Giao tác tường minh

- Luu giao tác
 SAVE TRAN [SACTION]
 {Transaction_Name|@Tran_Name_Variable}
- Dùng ROLLBACK TRANSACTION hay ROLLBACK WORK để quay lui một transaction

ROLLBACK TRAN [SACTION]
[Transaction_Name|@Tran_Name_Variable
| savepoint_Name | @savepoint variable |

 @@TRANCOUNT : Trả về số thứ tự Transaction được mở, tối đa lồng 32 cấp, không nên lồng nhau.

Giao tác ngầm định

- Khi một Connection đang mở trong chế độ Implicit, SQL Server bắt đầu một transaction mới một cách tự động sau khi transaction hiện hành hoàn tất hoặc roll back (quay lui).
- Bạn không cần bắt đầu một transaction, bạn chỉ cần Commit hay Rollback mỗi transaction.
- Chế độ Implicit transaction (giao tác chạy ngầm) phát sinh một chuỗi các transaction liên tuc.

Giao tác ngầm định

- Sau khi chế độ Transaction implicit đã được bật ON cho một kết nối, SQL Server tự động bắt đầu một transaction khi nó thực thi bất kỳ các lệnh sau:
 - ALTER TABLE
 - REVOKE
 - CREATE
 - SELECT
 - DELETE
 - INSERT

- UPDATE
- DROP
- OPEN
- FETCH
- TRUNCATE TABLE
- GRANT

Distributed Transactions

- Là một loại Explicit Transaction nhưng giao tác của nó liên quan nhiều Server. Sự quản lý phải được kết hợp giữa các bộ quản lý tài nguyên của các server và điều này gọi là transaction manager.
- Các Transaction trong một server là những tham chiếu từ nhiều Database, thực ra cũng là một Distributed Transaction.
- Transaction log: dùng để ngăn chặn người dùng hiệu chỉnh dữ liệu ảnh hưởng từ các transaction chưa hoàn tất.

Công dụng của Transaction

- Phục hồi các Transaction đặc biệt: Khi một ứng dụng ra lệnh ROLL BACK hay SQL nhận ra một lỗi, thì bảng ghi log được dùng để Roll Back bất kỳ hiệu chỉnh nào trong suốt quá trình Transaction chưa hoàn tất.
- Phục hồi tất cả các Transaction chưa hoàn tất khi SQL Server được bắt đầu.
- Hoàn trả lại Database lại đến một thời điểm bị lỗi nhằm đảm bảo không phát sinh mâu thuẫn khi có sự cố.

Chuyển giao tự động các Transaction

- ☐ Autocommit Transaction: Mô hình chuyển giao tự động là mô hình quản lý transaction mặc định của SQL Server.
- ☐ Một lệnh (statement) được chuyển giao (committed) nếu nó thực hiện thành công hay sẽ quay lui lại vị trí ban đầu (roll back) nếu nó gặp lỗi.

Chuyển giao tự động các Transaction

- ☐ Lệnh BEGIN TRANSACTION vượt quyền chế độ tự động chuyển giao (autocommit) mặc định.
- □ SQL Server trở về chế độ autocommit khi transaction tường minh đã được chuyển giao (commit) hay trả ngược về đầu (roll back) khi chế độ transaction ngầm định bị tắt.

Các lệnh không hợp lệ trong Transactions

- ALTER DATABASE
- DROP DATABASE
- RESTORE DATABASE
- CREATE DATABASE
- DISK INIT
- LOAD DATABASE

- LOAD TRANSACTION
- DUMP TRANSACTION
- BACKUP LOG
- RECONFIGURE
- RESTORE LOG
- UPDATE STATISTICS

```
Declare @tranname varchar(20)
Select @tranname ='MyTran'
Begin tran @tranname
     Use Northwind
     Delete from [Order Details] where
           OrderID=10248
Commit tran @tranname
Select * from [Order Details] where OrderID=10248
G_{\Omega}
```

Quay lui trước những thay đổi

ROLLBACK [TRAN[SACTION]

[transaction_name |savepoint_name]

Dùng để quay ngược một transaction tường minh hay ngầm định về lại điểm bắt đầu, hay về điểm dừng (save-point) bên trong 1 transaction

```
Begin Tran
        Use Northwind
        Update Products
             set UnitPrice = UnitPrice + 10
             where ProductName like 'A%'
        If (Select MAX(unitprice) from Products
          where ProductName like 'A%')>100
           Begin
                RollBack tran
                Print 'Transaction rolled back'
           End
        Else
           Begin
                Commit Tran
                Print 'Transaction committed'
           End
```

Tạo điểm dừng cho một Transaction

 Lệnh SAVE TRANSACTION dùng để đặt 1 điểm dừng (save point) bên trong 1 transaction. Điểm dừng chia transaction thành 1 các phần khác nhau sao cho transaction có thể quay về lại điểm dừng này nếu 1 phần của transaction bị loại bỏ có điều kiện.

Cú pháp
 SAVE TRAN[SACTION]
 {savepoint_name }

Thực thi 1 transaction với điểm dừng:

```
Select * from [Order Details] where ProductID in(3,7)
Begin Tran
       Use Northwind
       Update Products
              set UnitsInStock = UnitsInStock + 20
             where ProductName like 'A%'
       Update [Order Details]
              set Discount = Discount + 0.25
             where ProductID in (3,7)
Save Tran tran1
```

```
Update [Order Details]
                  set UnitPrice = UnitPrice + 10 where ProductID in (3,7)
        Update [Order Details]
                  set Discount = Discount + 0.5 where ProductID in (3,7)
        if (Select discount from [Order Details] where ProductID In(3,7))<1
          Begin
                  print 'Transaction 1 has been committed but transaction 2
                        has not been committed'
                  RollBack tran tran1
          End
        Else
          Begin
                  print 'Both the transactions have been committed'
                  Commit Tran
          End
select * from [Order Details] where ProductID in(3,7)
```

Dùng Transaction và cơ chế quản lý lỗi:

```
Begin Try
Begin tran
Update products
set UnitsInstock = 100 where ProductID in (3,7)
Update [Order details]
set quantity = Quantity + 100
where ProductID in (3,7)
Commit tran
End Try
```

Begin catch

Rollback tran

Raiserror ('Transaction Error',16,1)

Return

End catch

Hàm XACT_STATE

 Chí ra yêu câu đang chạy hiện thời có transaction người dùng nào đang hoạt động không và transaction đó có thể được commit hay không?

- Yêu câu hiện thời có 1 transaction người dùng đang hoạt động có thể commit được
- o Không có transaction nào đang hoạt động
- -1 Yêu câu hiện thời có 1 transaction người dùng đang hoạt động nhưng có lỗi nên transaction được xem là uncommittable, không thể commit hay rollback về điểm dừng . Yêu câu không thể "write" được chon đến khi transaction được rollback hoàn toàn.

Hàm XACT_STATE

```
Begin Try
      Begin Tran
         Delete From Products Where Productid = 100
      Commit Tran
End Try
Begin Catch
      If (Xact_state())=-1
      Begin
        Print 'The Transaction Is In An Uncommitable
             State' +'Rolling Back Transaction'
        Rollback Tran
      End
```

Hàm XACT_STATE

 G_0

```
If (Xact_state())=1
          Begin
               Print 'The Transation Is Committable'
               +'Committing Transaction'
               Commit Tran
          End
       If (Xact_state())=0
          Begin
               Print 'No The Transation Is Committable'
                  +'Committing Transaction'
               Rollback Tran
         End
End Catch
```

- □Khái niệm: là sự kết hợp xử lý đồng thời những transaction trong 1 hệ CSDL đa người dùng
- Mục tiêu: đảm bảo sự tuần tự của các transaction để không gây nên các vấn đề về nhất quán và toàn vẹn dữ liệu sau đây:
 - Lost Updates
 - Uncommited data
 - Inconsistent retrievals

Lost Updates (mất cập nhật):

- Các cập nhật sẽ bị mất khi hai hay nhiều giao tác chọn cùng 1 hàng và cùng cập nhật hàng đó.
- Các giao tác không biết về nhau. Cập nhật cuối cùng sẽ viết chồng lên các cập nhật được các giao tác khác thực hiện.

Lost Updates

(Lịch tuần tự)

TRANSACTION

COMPUTATION

T1: cộng 0.5 điểm

mark = mark + 0.5

T2: trừ 3 điểm

mark = mark - 3

Time	Transaction	Step	Stored valued
1	T1	Đọc mark (read(mark))	6
2	T1	Mark = mark +0.5	
3	T1	Ghi mark (write(mark))	6.5
4	T2	Đọc mark (read(mark))	6.5
5	T2	Mark = mark - 3	
6	T2	Ghi mark (write(mark))	3.5

Lost Updates

(Lịch đồng thời)

TRANSACTION COMPUTATION

T1: cộng 0.5 điểm mark = mark + 0.5

T2: tr \dot{w} 3 diểm mark = mark - 3

Time	Transaction	Step	Stored valued
1	T1	Đọc mark (read(mark))	6
2	T2	Đọc mark (read(mark))	6
3	T1	Mark = mark + 0.5	
4	T2	Mark = mark - 3	
5	T1	Ghi mark (write(mark))	6.5
6	T2	Ghi mark (write(mark))	3.0

Uncommited data: dữ liệu chưa được chuyển giao:

Xảy ra khi giao tác thứ 2 chọn 1 hàng đang được cập nhật bởi 1 giao tác khác. Giao tác thứ 2 đọc dữ liệu lúc chưa được công nhận (commit) và có thể bị thay đổi bởi giao tác đang thực hiện việc cập nhật.

Uncommitted data

TRANSACTION

COMPUTATION

T1: cộng 0.5 điểm

mark = mark + 0.5

T2: trừ 3 điểm

mark = mark - 3

Time	Transaction	Step	Stored valued
1	T1	Đọc mark (read(mark))	6
2	T1	Mark = mark +0.5	
3	T1	Ghi mark (write(mark))	6.5
4	T1	Rollback	
5	T2	Đọc mark (read(mark))	6.0
6	T2	Mark = mark - 3	
7	T2	Ghi mark (write(mark))	3.0

Uncommitted data

Time	Transaction	Step	Stored valued
1	T1	Đọc mark (read(mark))	6
2	T1	Mark = mark +0.5	
3	T1	Ghi mark (write(mark))	6.5
4	T2	Đọc mark (read(mark))	6.5
5	T2	Mark = mark – 3	3.5
6	T1	Rollback	
7	T2	Ghi mark (write(mark))	3.5

Inconsistent retrievals: truy xuất không nhất quán

□Xảy ra khi giao tác thứ 2 truy xuất cùng 1 hàng nhiều lần và dữ liệu mỗi lần đọc mỗi khác. Truy xuất không nhất quán tương tự như mối quan hệ chưa được chuyển giao, một giao tác khác đang thay đổi dữ liệu trong khi giao tác thứ hai đọc dữ liệu.

Inconsistent retrievals

TABLE 9.9 READ/WRITE CONFLICT SCENARIOS: CONFLICTING DATABASE OPERATIONS MATRIX

	TRANSACTIONS		
_	T1	T2	RESULT
	Read	Read	No conflict
Operations	Read	Write	Conflict
	Write	Read	Conflict
	Write	Write	Conflict

• Inconsistent retrievals

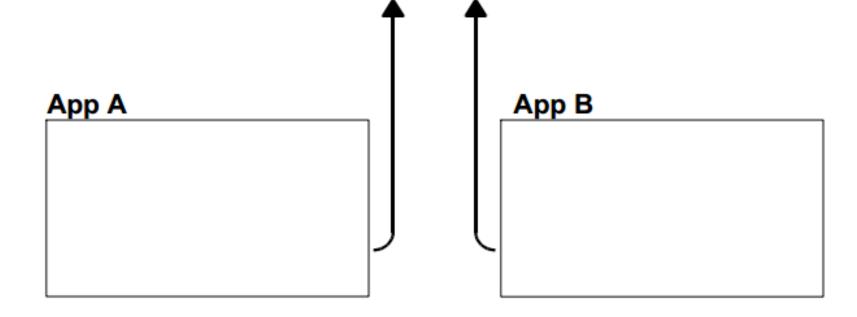
T1	T2
SELECT sum(mark)	UPDATE enroll
From enroll	SET mark = mark +3
WHERE SID = '142'	WHERE SID= '142' AND CID = 'C01'
	UPDATE enroll
	SET mark = mark - 3
	WHERE SID= '142' AND CID = 'C02'

Tính cô lập và bài toán đồng thời (Isolation and Concurrency Problem)

- □Khi 1 số user chỉnh sửa dữ liệu có thể làm ảnh hưởng đến các user khác đang xem hay chỉnh sửa cùng dữ liệu. Ta gọi các user này đang truy xuất dữ liệu đồng thời (accessing the data concurrently)
- □Nếu DBMS không kiểm soát tính đồng thời (concurrency control) thì sẽ xảy ra các hiệu ứng sau:
 - Mất cập nhật (Lost updates).
 - Đọc dữ liệu chưa được chuyển giao (Uncommitted read).
 - Đọc dữ liệu bị sai lệch (Non-repeatable read).
 - Đọc dữ liệu ảo (Phantom reads)

reservations

seat	name	
7C		
7B		

reservations

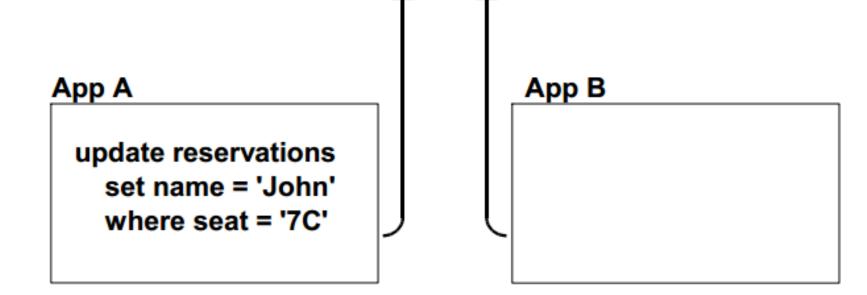
seat	name	
7C		
7B		

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

App B

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C' App B

update reservations set name = 'Mary' where seat = '7C'

reservations

seat	name	
7C	Mary	
7B		

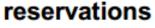
App A

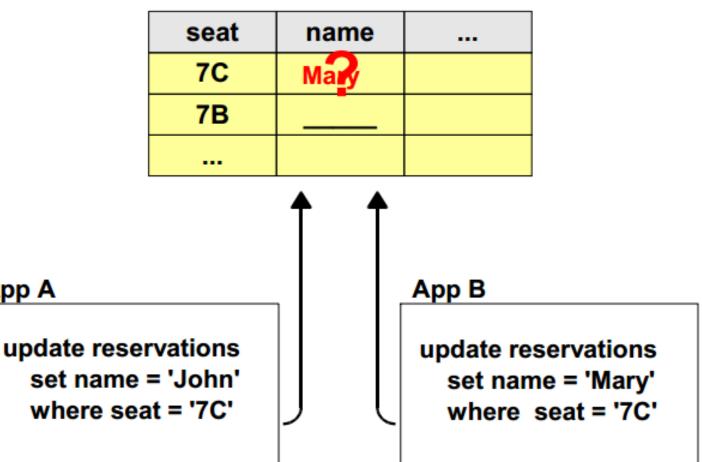
update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

App B

update reservations set name = 'Mary' where seat = '7C'

App A

The first update from application A was a "lost update"

reservations

seat	name	
7C		
7B		

Арр А	App B	

reservations

seat	name	•••
7C		
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C' App B

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

App B

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

App B

Select name from reservations where seat is '7C'

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

App B

Select name from reservations where seat is '7C'

John

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

Roll back

App B

Select name from reservations where seat is '7C'

John

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

Roll back

App B

Select name from reservations where seat is '7C'

John

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

Roll back

App B

Select name from reservations where seat is '7C'

John

Further processing in App B uses incorrect / uncommitted value of "John"

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A	App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		
•••		

App A

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

7C

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

7C 7B select seat from reservations where name is NULL App B

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

7C

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

reservations

seat	name	•••
7C	John	
7B		

App A

7C

7B

select seat from reservations where name is NULL

•••

select seat from reservations where name is NULL

App B

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

App A

7C

7B

select seat from reservations where name is NULL

•••

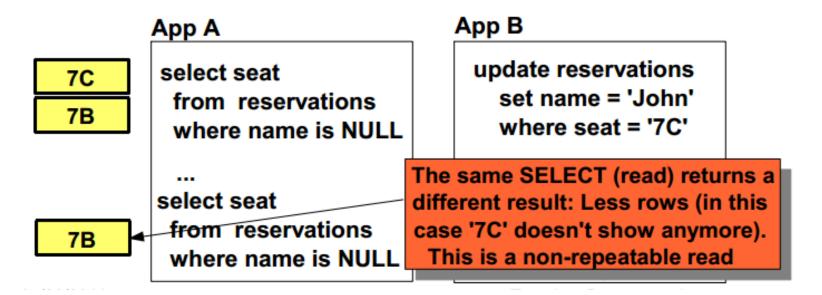
select seat from reservations where name is NULL App B

update reservations set name = 'John' where seat = '7C'

7B

reservations

seat	name	
7C	John	
7B		

So it's not a repeatable read: Issuing the exact same SELECT statement within a transaction leads to different results

Phantom read

reservations

seat	name	
7C	Susan	
7B		

App A	App B

Phantom read

reservations

seat	name	
7C	Susan	
7B		

App A

select seat from reservations where name is NULL App B

Phantom read

reservations

seat	name	
7C	Susan	
7B		

App A

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C	Susan	
7B		

App A

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

7B

select seat from reservations where name is NULL

select seat from reservations where name is NULL

App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

App A

7B

select seat from reservations where name is NULL

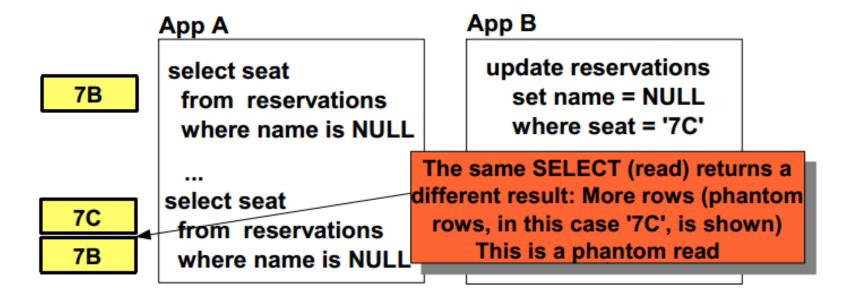
7C

7B

select seat from reservations where name is NULL App B

reservations

seat	name	
7C		
7B		

Các vấn đề

- Lost Update (cập nhập mất dữ liệu): xảy ra khi 2 hay nhiều transaction chọn cùng một dữ liệu và sau đó cập nhập dòng dựa trên giá trị cũ.
- Uncommitted Dependency (Dirty Read: đọc dữ liệu sai) : xảy ra khi Transaction thứ hai chọn một dòng đang sẵn sàng cập nhật bởi một transaction khác.
- Inconsistent Analysis (Nonrepeatable Read: đọc dữ liệu hai lần): xảy ra khi transaction thứ 2 truy xuất cùng một dữ liệu với vài lần đọc, với những dữ liệu khác nhau ở mỗi lần đọc.
- Phantom Reads(đọc các mẫu tin ma): Xảy ra khi hành động Insert hay delete được thi hành trên một dòng dữ liệu mà nó thuộc vùng dữ liệu đọc của một transaction khác.

Khóa (Locks)

- Là cơ chế ngăn chặn các mâu thuẫn do các user không thể đọc hay hiệu chỉnh các dữ liệu mà các dữ liệu này hiện đang mở một tiến trình xử lý khác.
- Tuy nhiên, bạn vẫn có thể thao tác trên những đối tượng còn phụ thuộc vào chuyển tác user khác đang thực hiện. Khi đó hệ thống sẽ kiểm soát xem tiến trình của bạn có tương thích với quá trình trước đó hay không.

Transaction và cơ chế khóa

- Trước khi transaction đọc hay hiệu chỉnh dữ liệu, nó cần được bảo vệ tránh ảnh hưởng các transaction khác đang chỉnh sửa cùng dữ liệu.
- ☐ Transaction yêu cầu khóa trên dữ liệu đang dùng
- □Có nhiều chế độ khóa khác nhau phụ thuộc vào mức độ, phụ thuộc dữ liệu của transaction.
- Sẽ không có transaction nào được cấp khóa nếu gây mâu thuẫn với chế độ khóa đã được cấp trên cùng dữ liệu cho một transaction khác trước đó

Transaction và cơ chế khóa

- □Nếu transaction yêu cầu 1 chế độ khóa có tranh chấp, Database Engine sẽ bắt transaction này dừng (pause) cho đến khi khóa trước đó được giải phóng.
- □Tất cả các khóa sẽ được giải phóng khi transaction hoàn thành (bằng commit hay roll back)

Transaction và cơ chế khóa

- Các ứng dụng không trực tiếp yêu cầu khóa. Các khóa được quản lý nội bộ bởi lock manager (bộ quản lý khóa- 1 thành phần của DB Engine)
- □Khi Database Engine xử lý 1 lệnh Transact-SQL, query processor (bộ xử lý truy vấn) sẽ xác định tài nguyên nào được truy xuất, loại khóa nào cần dùng, thiết lập mức cô lập cho transaction. Kế đến query processor yêu cầu 1 khóa phù hợp từ lock manager. Lock manager cấp khóa nếu không có mâu thuẫn.

Các loại khóa

- ✓ Shared locks (khóa chia sẻ/ dùng chung /Khóa đọc): được dùng cho những thao tác không làm thay đổi hay cập nhật dữ liệu như lệnh Select.
- ✓ Exclusive locks (khóa độc quyền/ khóa ghi): được dùng cho những thao tác hiệu chỉnh dữ liệu như Insert, Update, Delete.
- ✓ Update locks: dùng trên những tài nguyên có thể cập nhật.
- ✓ Insert Locks: Dùng để thiết lập một Lock kế thừa.
- ✓ Scheme Locks: được dùng khi thao tác (thuộc giản đồ của Table) đang thực thi.
- ✓ Bulk Update locks : Cho phép chia sẻ cho Bulk-copy thi hành.
- ✓ Deadlock (tắc nghẽn): xảy ra khi có sự phụ thuộc chu trình giữa hai hay nhiều luồng cho một tập hợp tài nguyên nào đó

Scheduler

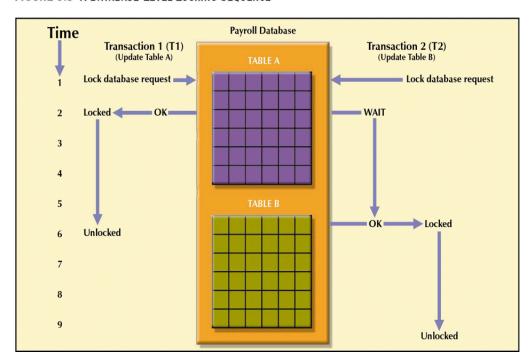
- □Khái niệm: là 1 chương trình DBMS thiết lập thứ tự các thao tác trong những transaction đồng thời
- □Các phương pháp:
 - Locking (khóa)
 - Time Stamping (nhãn thời gian)
 - Optimistic

Phương pháp Locking

- □ Dùng để điều khiển đồng thời:
 - 1 khóa được cấp để sử dụng "độc quyền" 1 hạng mục dữ liệu trong transaction hiện hành.
 - 1 transaction được cấp khóa trước khi truy cập dữ liệu;
 sau khi transaction hoàn tất, khóa phải được giải phóng
 - Lock manager quản lý những thông tin về khóa.

- ☐ Các mức Locking
 - Database level
 - Table level
 - Page level
 - Row level
 - Field (attribute) level

FIGURE 9.3 A DATABASE-LEVEL LOCKING SEQUENCE

- □Các kiểu khóa
 - Binary Locks
 - Có 2 trạng thái: locked (1) hoặc unlocked (0).
 - Néu 1 object bị lock bởi 1 transaction, không transaction nào được sử dụng object đó
 - Nếu 1 object là unlocked, bất kỳ transaction nào cũng có thể lock object đó để sử dụng
 - 1 transaction phải "unlock" object sau khi hoàn tất.

- □Các kiểu lock:
 - Exclusive Locks
 - Tồn tại khi transaction ghi dữ liệu
 - Được sử dụng khi có khả năng đụng độ dữ liệu.
 - Một exclusive lock (khóa độc quyền) sẽ được gán khi transaction muốn ghi dữ liệu và dữ liệu đó chưa bi lock
 - Được dùng cho thao tác sửa đổi dữ liệu như lệnh INSERT, UPDATE hay DELETE. Bảo đảm nhiều lệnh cập nhật không thực hiện trên cùng 1 tài nguyên cùng 1 lúc

- □Các kiểu lock
 - Exclusive Locks
 - Ví dụ: nếu lệnh Update sửa đổi các hàng trong một bảng mà lệnh này có kết nối (join) với 1 bảng khác thì sẽ cần bao nhiêu khóa?
 - Một khóa shared (dùng chung) cho các hàng đọc được trong bảng kết nối
 - Một khóa exclusive (độc quyền) cho các hàng được cập nhật trong bảng update.

- □Các kiểu lock
 - Shared Locks
 - Một shared lock tồn tại khi các transaction đồng thời đọc dữ liệu
 - Một shared lock không làm đụng độ dữ liệu khi các transaction đồng thời chỉ đọc dữ liệu
 - Một shared lock được gán khi transaction muốn đọc dữ liệu và dữ liệu đó không tồn tại exclusive lock.

- □Các kiểu lock
 - Intent Locks
 - DB Engine dùng khóa này để bảo vệ việc đặt khóa S (Shared) hay X (eXclusive) trên tài nguyên ở mức thấp hơn. Các khóa này luôn luôn được tạo trước khi khóa ở mức thấp hơn được đặt, nhằm báo hiệu có khóa mức thấp hơn.
 - Các loại khóa intent là: Intent Shared (IS), Intent eXclusive (IX) và Shared with Intent eXclusive (SIX).

- □Các kiểu lock
 - Intent Locks
 - Ví dụ: Khóa IS được yêu cầu ở mức bảng trước khi khóa S được yêu cầu ở 1 trang hay hàng bên trong bảng. Nhờ khóa IS ở mức bảng sẽ ngăn không cho các transaction khác đặt khóa X trên bảng này, cải thiện được việc thực thi vì khi đó DB engine chỉ cần khảo sát khóa intent ở mức bảng là có thể xác định 1 transaction khác có thể chiếm được 1 khóa trên bảng đó hay không, không cần phải tìm từng khóa trên mỗi trang hay mỗi hàng của bảng đó.

- □Hai vấn đề với phương pháp locking
 - Schedule (lịch) của transaction không khả tuần tự
 - Có thể tao ra deadlock
- □Giải pháp:
 - Khả tuần tự: two phase locking (khóa 2 giai đoạn)
 - Deadlock: phát hiện và ngăn chặn

☐ Two-phase Locking (giao thức khóa 2 giai đoạn)

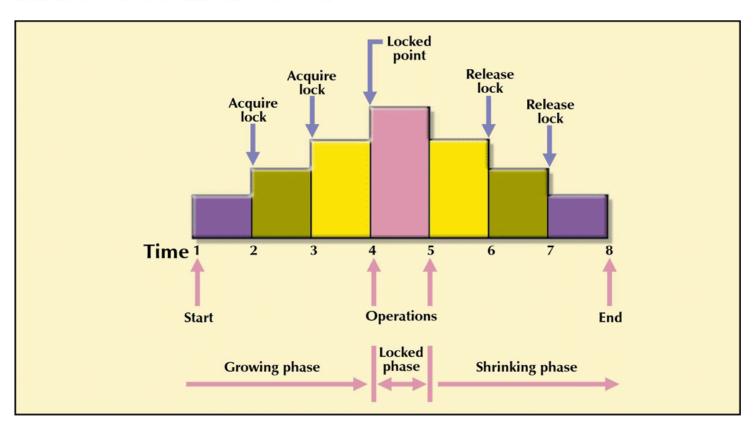
- Giao thức two-phase locking xác định cách transaction có được khóa và giải phóng khóa, đảm bảo được tính khả tuần tự (serializability)nhưng không tránh được deadlock
- Giai đoạn growing (cấp khóa): transaction lấy được tất cả các khoá cần thiết nhưng không khóa dữ liệu. Tất cả các khóa được đặt vào locked point.
- Giai đoạn shrinking (thu hồi khóa, trả khóa): transaction giải phóng tất cả các khóa và không lấy thêm khóa mới nào

□Locking two-phase

- Qui tắc cho giao thức Two-Phase Locking
 - Không có 2 transaction nào có khóa đụng độ (mâu thuẫn)
 - Trong cùng 1 transaction không có thao tác không khóa nào đi trước thao tác có khóa.
 - Không có dữ liệu nào bị ảnh hưởng cho đến khi tất cả các khóa có được.

□Locking two-phase

FIGURE 9.7 Two-Phase Locking Protocol

Nghen khóa-Deadlock:

- Là một hoàn cảnh trong đó 2 user (hay transaction) có các khóa trên các đối tượng khác nhau và mỗi user đang chờ khóa trên đối tượng của người dùng khác
- □ Deadlock còn được gọi là deadly embrace

Nghẽn khóa-Deadlock

- Khi bị nghẽn khóa, các chương trình ứng dụng không thể giải quyết bế tắc này. DBMS phải phát hiện thấy và phải giải quyết gỡ bỏ nghẽn khóa.
- Chỉ có 1 cách là hủy bỏ (quay lui) một hay nhiều giao tác để giải quyết bế tắc.
- Người dùng không nhận thấy được sự xuất hiện của tình trạng nghẽn khóa, DBMS phải tự động khởi động hay hủy bỏ một hay một số thao tác

- Deadlock
 - 2 transactions cùng đợi để unlock dữ liệu
 - Deadlocks tồn tại khi transactions T1 và T2 :
 - T1 = Truy cập đề mục dữ liệu X và Y
 - T2 = Truy cập đề mục dữ liệu Y và X
 - Nếu T1 không unlock dữ liệu Y, T2 không thể bắt đầu; và nếu T2 không unlock dữ liệu X, T1 không thể tiếp tục.

■ Deadlock

TABLE 9.11 How a DEADLOCK CONDITION IS CREATED

TIME	TRANSACTION	REPLY	LOCK STAT	US
0			Data X	Data Y
1	T1:LOCK(X)	OK	Unlocked	Unlocked
2	T2: LOCK(Y)	ОК	Locked	Unlocked
3	T1:LOCK(Y)	WAIT	Locked	Locked
4	T2:LOCK(X)	WAIT	Locked Deadloc	k Locked
5	T1:LOCK(Y)	WAIT	Locked	Locked
6	T2:LOCK(X)	WAIT	Locked e	Locked
7	T1:LOCK(Y)	WAIT	Locked a	Locked
8	T2:LOCK(X)	WAIT	Locked	Locked
9	T1:LOCK(Y)	WAIT	Locked	Locked
			c k	
***	***************************************	********		

- □Deadlock: 3 kỹ thuật để giải quyết deadlocks:
 - Ngăn chặn Deadlock: Một transaction sẽ bị từ chối/ hủy nếu yêu cầu lock mới và lock mới này có khả năng gây nên dealock. Sau đó transaction sẽ được khởi đông lai
 - Phát hiện Deadlock: DBMS định kỳ kiểm tra deadlocks. Nếu có deadlock, một trong những transaction phải bị hủy để transaction kia tiếp tục
 - Tránh Deadlock: Transaction phải lấy được tất cả các khóa nó cần trước khi thực thi

Cơ chế khóa nhiều cấp (Lock granularity)

- Cho phép transaction khóa các loại tài nguyên khác nhau.
- Dể giảm chi phí khóa, Db engine khóa tự động tài nguyên tùy theo cấp độ của nhiệm vụ.
- Khóa ở mức nhỏ hơn như hàng, làm tăng khả năng đồng thời nhưng lại làm tăng chi phí vì cần nhiều khóa hơn khi có nhiều hàng cần khóa.
- □Khóa ở mức lớn hơn, như mức bảng, thực thi đồng thời sẽ khó khăn hơn vì khi cả bảng được khóa sẽ hạn chế việc truy xuất đến các phần của bảng của các transaction khác. Nhưng chi phí sẽ thấp vì cần dùng ít khóa hơn.

Lock granularity

- □DB Engine thường thực hiện nhiều mức khóa khác nhau để bảo vệ đầy đủ tài nguyên.
- □Khóa ở nhiều mức khác nhau được gọi là lock hierarchy.
- □Ví dụ: để bảo vệ đầy đủ việc đọc 1 index, DB Engine có thể phải chiếm các khóa shared trên các hàng, và khóa intent shared trên các trang và bảng

Tài nguyên có thể bị khóa

Resource	Description
RID	A row identifier used to lock a single row within a heap.
KEY	A row lock within an index used to protect key ranges in serializable transactions.
PAGE	An 8-kilobyte (KB) page in a database, such as data or index pages.
EXTENT	A contiguous group of eight pages, such as data or index pages.
HoBT	A heap or B-tree. A lock protecting a B-tree (index) or the heap data pages in a table that does not have a clustered index.
TABLE	The entire table, including all data and indexes.
FILE	A database file.
APPLICATION	An application-specified resource.
METADATA	Metadata locks.
ALLOCATION_UNIT	An allocation unit.
DATABASE	The entire database.

Sự tương thích khóa (Lock compatibility)

- Tương thích khóa dùng để kiểm soát nhiều transaction có được chiếm các khóa trên cùng tài nguyên cùng lúc hay không?
- □Nếu tài nguyên đã bị khóa bởi 1 transaction, một yêu cầu khóa mới có thể được cấp chỉ khi chế độ của khóa được yêu cầu tương thích với chế độ của khóa hiện có.
- □Nếu không tương thích với khóa hiện có, transaction yêu cầu khóa mới sẽ đợi cho đến khi khóa hiện tại được giải phóng hay hết thời gian đợi (time-out).

Sự tương thích khóa

Ví dụ:

- □Không có chế độ khóa nào tương thích với khóa exclusive. Trong khi đang có khóa exclusive(X) thì không transaction nào có thể chiếm được bất kỳ loại khóa nào (shared, update hay exclusive) trên tài nguyên đó cho đến khi khóa exclusive được giải phóng.
- □Nếu khóa shared(S) đang được dùng trên tài nguyên, các transaction khác có thể chiếm các khóa shared hay khóa update(U) ngay trên tài nguyên đó ngay cả khi transaction đầu chưa hoàn tất. Tuy nhiên các transaction không thể có được khóa exclusive cho đến khi khóa shared được giải phóng.

Sự tương thích khóa

Ví dụ: Sự tương thích khóa (Y:chấp nhận, N:không)

	Existing granted mode					
Requested mode	IS	S	U	IX	SIX	X
Intent shared (IS)	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	No
Shared (S)	Yes	Yes	Yes	No	No	No
Update (U)	Yes	Yes	No	No	No	No
Intent exclusive (IX)	Yes	No	No	Yes	No	No
Shared with intent exclusive (SIX)	Yes	No	No	No	No	No
Exclusive (X)	No	No	No	No	No	No

Cách sử dụng khóa

- Mặc định các transaction isolation là read committed, nghĩa là SQL Server bảo đảm chỉ có dữ liêu nào đã commit thì mới được đọc.
- □Trong khi 1 hàng đang được cập nhật, dữ liệu chưa được commit, SQL Server sẽ buộc các transaction muốn đọc dữ liệu phải đợi cho đến khi dữ liệu được commit.

Cách sử dụng khóa

Ví dụ về cách sử dụng khóa:

 User1 đang thực hiện các lệnh sau để cập nhật điểm và ngày thi cho ứng viên có mã là '000002' trong bảng ExternalCandidate.

BEGIN TRANSACTION

UPDATE ExternalCandidate

SET siTestScore = 90

WHERE cCandidateCode='000002'

UPDATE ExternalCandidate

SET dTestDate = getdate()

WHERE cCandidateCode = '000002'

Cách sử dụng khóa

Ví dụ về cách sử dụng khóa:

 Trong khi transaction trên đang thực hiện, User2 muốn lập lịch phỏng vấn cho các ứng viên, nhưng không thể xem chi tiết của các ứng viên có điểm thi trên 80. User2 đang sử dụng các lệnh sau :

BEGIN TRANSACTION

SELECT * from ExternalCandidate

WHERE siTestScore > 80

UPDATE ExternalCandidate

SET dInterviewDate = getdate()+ 2

WHERE siTestScore > 80

Hãy xác định tại sao user2 không thế thực thi transaction

Cách sử dụng khóa

Ví dụ về cách sử dụng khóa:

- Các bảng sẽ bị khoá khi transaction trên máy 1 đang thực hiện.
- Khi transaction trên máy 1 kết thúc bằng cách dùng lệnh sau:

COMMIT TRANSACTION

Thì transaction trên máy 2 mới được thực hiện.

Các mức cô lập transaction

- Chọn mức cô lập cho transaction sẽ không làm ảnh hưởng đến các khóa đang có để tránh dữ liệu bi sửa đổi.
- Một transaction luôn nhận khóa độc quyền trên bất kỳ dữ liệu nào nó sửa đổi và sẽ giữ khóa cho đến khi transaction hoàn tất.
- Mức cô lập càng thấp thì người dùng càng có nhiều khả năng truy xuất dữ liệu đồng thời, nhưng cũng gây ra nhiều ảnh hưởng tương tranh và ngược lại

Các mức cô lập transaction

- Dể chọn mức cô lập thích hợp thì phải cân đối giữa yêu cầu bảo toàn dữ liệu của ứng dụng với chi phí của mỗi mức cô lập.
- Mức cô lập cao nhất là tuần tự hóa (serializable)
- Mức cô lập thấp nhất là cho phép đọc dữ liệu chưa được commit (read uncommitted)

Bốn mức cô lập theo chuẩn ISO

- 1. Read uncommitted: mức thấp nhất, transaction bị cô lập chỉ đủ để đảm bảo các dữ liệu bị lỗi vật lý không được đọc thôi
- 2. Read committed: mức mặc định của DB Engine
- 3. Repeated read
- 4. Serializable (khả tuần tự): mức cao nhất, các transaction hoàn toàn bị cô lập khỏi các transaction khác

Các mức cô lập của SQL Server DB Engine

- 1. Read uncommitted: các lệnh có thể đọc các hàng bị chỉnh bởi các transaction khác dù chưa được commit
- 2. Read committed: các lệnh không thể đọc dữ liệu đã bị sửa đổi nhưng chưa commit bởi các transaction khác
- 3. Repeated read: các lệnh không thể đọc dữ liệu đã bị sửa đổi bởi các transaction khác và không có transaction nào có thể sửa đổi dữ liệu đã được đọc bởi transaction hiện hành cho đến khi transaction hiện hành hoàn tất.

Các mức cô lập của SQL Server DB Engine

- 4. Snapshot: dữ liệu được đọc bởi bất kỳ lệnh nào trong 1 transaction thì sẽ được giữ giống như lúc bắt đầu transaction.
- 5. Serializable

Lệnh DBCC USEROPTIONS

Để xác định mức cô lập hiện hành, dùng lệnh DBCC USEROPTIONS:

USE QLBH

GO

SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL REPEATABLE READ

GO

DBCC USEROPTIONS

GO

Phạm vi của mức cô lập

- Khi mức cô lập được xác định, khóa dùng tất cả lệnh DML trong phiên làm việc đó sẽ theo mức cô lập này.
- Mức cô lập này duy trì cho đến khi phiên làm việc kết thúc hay mức cô lập được cài đặt mức mới.

Lệnh thay đổi mức cô lập

■ SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL

{READ UNCOMMITTED

| READ COMMITTED

| REPEATABLE READ

| SNAPSHOT

| SERIALIZABLE }

[;]

Lệnh thay đổi mức cô lập

□ Ví dụ:

SET TRANSACTION ISOLATION LEVEL REPEATABLE READ

GO

BEGIN TRANSACTION

SELECT * FROM ORDERS

SELECT * FROM CUSTOMERS

COMMIT TRANSACTION